

ی، سبب ایجاد وحدت رویه در آرای صادره از محاکم و ایجاد امنیت خاطر برای افراد جامعه می‌گردد.

نوع سند: قوانین - شماره: 94

قانون تجارت چیست؟

دانستنی‌های حقوقی

قانون تجارت ایران ناظر بر روابط بازرگانان، اعمال تجارتي و هر امر مرتبط با تجارت است.

جهت ایجاد نظم و جلوگیری از هرج و مرج، نیاز به وجود قوانین و چارچوب مشخص است. عدم وجود قانون، موجب بی‌نظمی و سلیقه‌ای شدن اجرای عدالت خواهد شد و در پی آن، حق افراد بسیاری، مورد اجحاف قرار خواهد گرفت. وجود قوانین در هر زمینه و موضوعی، سبب ایجاد وحدت رویه در آرای صادره از محاکم و ایجاد امنیت خاطر برای افراد جامعه می‌گردد.

تجارت و انجام معاملات تجاری، از دیرباز وجود داشته است و همواره بخشی از مردم، در تمام دنیا، به امر تجارت مشغول هستند. در واقع، تجارت و بازرگانی، بخش جدا نشدنی از روابط مردم و جوامع را تشکیل می‌دهد. امروزه نیز کشورها به اهمیت تجارت، واقف هستند و می‌دانند که ضروری است تا بر معاملات تجاری، قانون و مقرراتی حاکم باشد. بر همین اساس، هر نوع شکایت یا دادخواست در زمینه امور تجاری، صرفاً در چارچوب قانون تجارت، ممکن و میسر است.

تاریخچه قانون تجارت

قبل از اینکه قانون تجارت تصویب شود، قواعد شرع و مواد قانون مدنی، حاکم بر روابط و مبادلات تجاری افراد بود و اگر در موضوعات تجاری، اختلافی پیش می‌آمد، با مراجعه به شرع و قانون مدنی، سعی بر حل و فصل موضوع میان طرفین و اصحاب دعوی می‌شد.

قانون تجارت ایران، برای اولین بار، در سال 1303 تصویب شد. این قانون، شامل 378 ماده بود که در سال 1311 منسوخ شد و در اردیبهشت 1311، قانون جدیدی، جایگزین آن گردید. این قانون، با الگوبرداری از قانون 1807 فرانسه، تدوین شده است. در سال 1347، بنا بر ضرورت، قانونی مشتمل بر 300 ماده و مربوط به امور

شرکت‌های سهامی، تصویب شد که این 300 ماده، جایگزین مواد 21 الی 93 قانون سال 1311 گردید.

تقسیم بندی قانون تجارت

باب اول: باب اول قانون تجارت، در خصوص تعریف تاجر و اعمال تجاری است که از ماده 1 تا 5 قانون تجارت را به خود اختصاص داده است.

باب دوم: این باب از قانون تجارت، در خصوص دفاتر تجاری و دفتر ثبت تجاری است و از ماده 6 تا ماده 19 را به خود اختصاص داده است. شایان ذکر است، امروزه، امکان ثبت اینترنتی اظهارنامه دفتر ثبت تجا...

باب سوم: در خصوص شرکت‌های تجاری است که از ماده 21 تا 93 قانون تجارت را به خود اختصاص داده بوده که در سال 47، 300 ماده درباره شرکت‌های سهامی، جایگزین آن شد. در حال حاضر، ماده 1 تا 300، اصلاح...

باب چهارم: در خصوص برات، فته طلب، چک است؛ قانون تجارت، از ماده 223 تا ماده 319 به موضوع چک، سفته و برات پرداخته است. البته، برات، این روزها کاربرد ندارد، اما، قواعد آن درباره انتقال، وصول، پ...

باب پنجم: این باب، در تقسیم بندی مواد قانون تجارت، به اسناد در وجه حامل اختصاص دارد که شامل ماده 320 تا ماده 334 است.

باب ششم: باب ششم قانون تجارت، درباره دلالتی است. از ماده 335 تا ماده 356، به

کلیاتی درباره دلال، اجرت دلال و مخارج او پرداخته شده است.

باب هفتم: موضوع این باب، حق العمل کاری (کمسیون) است و از ماده 357 تا ماده 376 به این موضوع، می‌پردازد.

باب هشتم: در خصوص قرارداد حمل و نقل است. از ماده 377 تا ماده 394، به موضوع متصدی حمل و نقل، قرارداد حمل و نقل و مسئولیت متصدی حمل و نقل پرداخته شده است.

باب نهم: قائم مقام تجاری و سایر نمایندگان تجاری، در باب نهم قانون تجارت مورد بررسی، قرار گرفته است و شامل ماده 395 تا ماده 401 است.

باب دهم: در تقسیم بندی مواد قانون تجارت، در باب دهم، موضوع ضمانت، مورد توجه است و از ماده 402 تا ماده 411، نکاتی در باب ضمانت و ضامن، ذکر شده است.

باب یازدهم: باب یازدهم قانون تجارت، درباره ورشکستگی است. این باب، از ماده 412 تا ماده 540، موضوعاتی درباره ورشکستگی، تعیین عضو ناظر، تعیین مدیر تصفیه، وظایف مدیر تصفیه، توقیف اموال ورشکسته،...

باب دوازدهم: باب دوازدهم قانون تجارت، درباره ورشکستگی به تقصیر و ورشکستگی به تقلب است. از ماده 541 تا 560، به دو نوع خاص از ورشکستگی، یعنی ورشکستگی به تقصیر و ورشکستگی به تقلب پرداخته شده است...

باب سیزدهم: این باب از تقسیم بندی مواد قانون تجارت، درباره اعاده اعتبار است. قانون تجارت، از ماده 561 تا ماده 575، به موضوع اعاده اعتبار تاجری که تمام دیون خود را پرداخته باشد، می‌پردازد.

باب چهاردهم: اسم تجاری، باب 14، قانون تجارت است و از ماده 576 تا ماده 582، قواعد حاکم بر اسم تجاری را مشخص کرده است.

باب پانزدهم: این باب از تقسیم بندی مواد قانون تجارت، درباره شخصیت حقوقی است. از ماده 583 تا ماده 591، مقرراتی درباره اشخاص حقوقی، اقامتگاه و تابعیت و حقوق و وظایف آنها وضع شده است.

باب شانزدهم: این باب از تقسیم بندی مواد قانون تجارت، درباره مقررات نهایی است. از ماده 592 تا ماده 600، مقررات نهایی قانون تجارت بیان شده است.